

MEDIACJE AKADEMICKIE

O mediacjach: s. 2

Mediacje akademickie: s. 3

Prawa studenta Uniwersytetu Wrocławskiego: s. 4-7

Projekt na rzecz środowiska studenckiego Uniwersytetu Wrocławskiego: s. 8-9

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Towarzystwo Edukacji Obywatelskiej

O mediacjach

- ⇒ Mediacja to jedna z form **pokojowego i niewładczego** rozwiązywania konfliktów i sporów, w której porozumienie pomiędzy zwaśnionymi stronami osiąga się dzięki asyście osoby trzeciej: **mediatora**.
- ⇒ Mediacja jest jednym z tzw. **alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów** (*ADR Alternative Dispute Resolution*), co oznacza, że może być realizowana bez uruchamiania specjalnych procedur administracyjnych (w tym sądowych), które mogłyby skutkować sankcjami czy innymi władczymi rozwiązaniami, nakładanymi na osoby uwikłane w konflikt. A więc poprzez mediację dążymy do rozwiązania konfliktu, a nie do jego rozstrzygnięcia.
- ⇒ Podstawowe **zasady mediacji** to:
 - **dobrowolność** mediacji,
 - **bezstronność** mediatora,
 - **neutralność** mediatora (wobec przedmiotu sporu),
 - **poufność**.

Posłuchaj o mediacjach

Czym jest mediacja? Dlaczego warto spróbować tej metody rozwiązywania sporów? Kto może być mediatorem? Jakie sprawy nadają się do mediacji, a jakich nie należy uwzględniać w tego typu postępowaniu? Na ile mediacja jest znana w środowisku akademickim?

Na te i inne pytania odpowiadają goście podcastów dotyczących mediacji, w tym:

- **Marta Bakun**, rzecznik praw studenta UWr,
- **Katarzyna Kobielska**, koordynatorka projektu „Mediacje akademickie na rzecz środowiska studentckiego Uniwersytetu Wrocławskiego”,
- **Magdalena Cetera**, mediatorka,
- **Dorota Drałus**, doktor filozofii i teoretyk polityki,
- **Leszek Sobkowiak**, politolog, badacz konfliktów i protestów oraz mechanizmów decyzyjnych i zmiany społecznej/politycznej.

Marta Bakun, rzecznik praw studenta Uniwersytetu Wrocławskiego

Podcasty dostępne są tutaj:

<https://open.spotify.com/show/1sBFVn3PzuOcMugMjCBRic>

O mediacjach akademickich

Mediacje akademickie można wyróżnić, ze względu na kryterium miejsca, w którym ujawniają się konflikty. Miejscem tym jest uczelnia jako przestrzeń edukacji, struktura organizacyjna czy też specyficzne środowisko relacji międzyludzkich. Podmiotami korzystającymi z tego rodzaju mediacji mogą być: studenci, pracownicy naukowcy i/lub dydaktyczni, osoby zatrudnione w uniwersyteckiej administracji.

Z perspektywy osoby studiującej kwestiami podlegającymi mediacjom mogą być:

- spory na linii student – wykładowca,
- student – administracja uczelniana,
- spory wewnątrzgrupowe między studentami,
- nienależne skreślenie z listy studentów,
- naruszenie regulaminu studiów,
- niesprawiedliwe traktowanie,
- naruszanie prawa lub regulaminu uczelni, w tym:
 - > molestowanie,
 - > dyskryminacja,
 - > nadużycie władzy,
 - > naruszanie godności.

Mediacje akademickie realizowane są na podstawie ogólnie obowiązujących zasad i standardów, wypracowanych w latach 2006-2008 przez Społeczną Radę ds. Alternatywnych Metod Rozwiązywania Sporów przy Ministrze Sprawiedliwości. Na uczelniach wyższych mediacje prowadzone są na podstawie przepisów ogólnych – ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce (dział dotyczący odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczyciela akademickiego). W niektórych uczelniach wyższych wdraża się autonomicznie projektowane rozwiązania wewnętrzne – procedury, instytucje, standardy uwzględniające tę i inne formy zarządzania konfliktem.

Na Uniwersytecie Wrocławskim zastosowanie mediacji jest możliwe dzięki funkcjonowaniu rzecznika praw studenta UW, który podejmując interwencję może wchodzić w rolę mediatora. Drugą możliwością stwarza procedura wynikająca z Zarządzenia Nr 106/2020 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 18 sierpnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia procedury przeciwdziałania dyskryminacji w Uniwersytecie Wrocławskim, określania zasad działania komisji ds. równego traktowania w Uniwersytecie Wrocławskim oraz rzecznika ds. równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji w Uniwersytecie Wrocławskim.

Wskazany przepis przewiduje m.in. procedurę nieformalnego rozwiązania sprawy, która stwarza każdemu członkowi wspólnoty uniwersyteckiej możliwość dojścia do porozumienia m.in. poprzez wykorzystanie mediacji, obejmującej pięć etapów.

Etapy procedury przeciwdziałania dyskryminacji w UW:

ETAP 1:

Wniosek o nieformalne rozwiązanie sprawy należy złożyć do Rzecznika ds. równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji w UW. W takim wniosku należy opisać sytuację, zaprezentować zarzuty, wskazać dowody dotyczące sytuacji mającej miejsce na terenie UW lub będącej funkcjonalnie związaną z jego działalnością.

Stronami procedury są: sprawca czynu oraz osoba pokrzywdzona, której dobro prawne mogło zostać bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez ten czyn.

ETAP 2:

Następnie odbywają się spotkania wyjaśniające – rzecznik spotyka się osobno z: wnioskodawcą, osobą pokrzywdzoną i z osobą, której czynu dotyczy wniosek.

ETAP 3:

Po wyjaśnieniu sprawy i towarzyszących jej okoliczności poszukuje się wspólnego rozwiązania sprawy – oprócz mediacji, mogą zostać podjęte inne działania mieszczące się w zakresie ADR.

ETAP 4:

Rezultatem procedury jest protokół zawierający treść i warunki porozumienia oraz pouczenie o skutkach jego naruszenia lub niewykonania, podpisany przez strony i rzecznika. W przypadku naruszenia lub niewykonania porozumienia, osoba pokrzywdzona może złożyć wniosek o wszczęcie procedury skargowej.

ETAP 5:

Po zakończeniu stosowania procedury rzecznik obowiązany jest poinformować przewodniczącego Komisji ds. Równego w UW o sposobie zakończenia postępowania nieformalnego.

Prawa studenta Uniwersytetu Wrocławskiego

Co trzeba zrobić, aby wnioskować o indywidualny tryb studiów? Jakie są możliwości wsparcia finansowego na UWr? Co należy wiedzieć o sesji egzaminacyjnej? Gdzie zgłosić problem? Co przysługuje osobom z niepełnosprawnością? Tych i wielu innych istotnych kwestii dowiedz się z poradnika przygotowanego przez studentów!

Studiowanie

- możesz studiować w różnej **formie**, tj. stacjonarnie, niestacjonarnie: wieczorowo, zaocznie (jeżeli są dostępne na interesującym Cię kierunku studiów),
- jeżeli działasz naukowo, sportowo, bądź jesteś w trudnej sytuacji życiowej, możesz wnioskować o indywidualny plan studiów, czyli dostosowanie planu i zaliczeń do twoich potrzeb,
- jeżeli udzielasz się naukowo, możesz wnioskować, po wybraniu opiekuna naukowego, o indywidualny tok studiów, w ramach którego wybierasz przedmioty odpowiadające twoim potrzebom i zainteresowaniom naukowym,
- za zgodą dziekana możesz uczestniczyć i uzyskiwać zaliczenie z przedmiotów nieujętych w twoim programie studiów,
- każdy wykład na Uniwersytecie Wrocławskim jest otwarty, co znaczy, że możesz chodzić na niego jako wolny słuchacz, nawet jeśli nie jesteś studentem danego kierunku,
- możesz studiować więcej niż jeden kierunek studiów, niekoniecznie na jednej uczelni (co uprawnia Cię do indywidualnego planu studiów).

Rozwój

- możesz zakładać i dołączać do organizacji studenckich oraz kół naukowych,
- masz prawo do kandydowania i wyboru przedstawicieli do organów uczelnianych oraz Samorządu Studentów,
- masz prawo do organizowania na terenie uczelni zgromadzeń i manifestacji,
- uniwersytet pozwala ci na korzystanie z pomocy pracowników oraz organów uczelni, uczestnictwo w badaniach naukowych, a także rozwijanie zainteresowań kulturalnych, turystycznych i sportowych.

Egzaminy

- masz prawo do poznania formy zaliczenia przedmiotu nie później 14 dni od rozpoczęcia zajęć,
- zgodnie z Regulaminem Studiów, liczba egzaminów przewidziana programem studiów nie może przekraczać w roku akademickim ośmiu, a w czasie sesji pięciu,
- **po ustaleniu z prowadzącym** możesz napisać egzamin wcześniej niż w sesji egzaminacyjnej
- jeżeli nie zostałeś dopuszczony do egzaminu, uważasz, że nie został on przeprowadzony poprawnie, bądź kwestionujesz swoją ocenę, masz możliwość odwołania się do kierownika jednostki dydaktycznej. Może on zarządzić komisyjne sprawdzenie egzaminu lub egzamin komisyjny.
- przysługuje Ci prawo do dwóch terminów, tj. terminu podstawowego i poprawkowego,
- według Regulaminu Studiów masz prawo do poznania oceny z egzaminu najszybciej jak to możliwe,
- masz prawo do wglądu do każdej swojej pracy,
- zgodnie z § 36. Regulaminu Studiów w przypadku naruszenia przepisów lub obyczajów uniwersyteckich w sposobie prowadzenia zajęć z danego przedmiotu, w tym w zakresie wystawionych zaliczeń oraz przeprowadzonych egzaminów, dziekan może podjąć działania naprawcze, w szczególności zarządzić komisyjne zweryfikowanie wszystkich prac zaliczeniowych lub egzaminacyjnych, przedłużyć termin uzyskania zaliczenia lub przystąpienia do egzaminu, wprowadzić dla wszystkich lub niektórych studentów obowiązek nieodpłatnego powtarzania przedmiotu w innym semestrze albo unieważnić przeprowadzone zaliczenie lub egzamin w całości lub w części oraz zarządzić ich powtórne przeprowadzenie przez tego samego lub innego prowadzącego. Podjęcie powyższych działań wymaga uzyskania opinii samorządu studenckiego oraz wydziałowego zespołu ds. jakości kształcenia. W razie nieprzedstawienia opinii w terminie 14 dni od zwrócenia się po nią, wymóg zasięgnięcia opinii uważa się za spełniony.

Wsparcie finansowe

- będąc w trudnej sytuacji materialnej przysługuje Ci stypendium socjalne. Możliwość jego otrzymania zależy od dochodu na członka rodziny,
- jeżeli wyróżniasz się w wynikach w nauce, działalności artystycznej, naukowej lub sportowej, możesz ubiegać się o stypendium rektora,
- jeżeli znajdziesz się w trudnej sytuacji życiowej, możesz ubiegać się o jednorazową pomoc finansową w postaci zapomogi.

Prawa studenta Uniwersytetu Wrocławskiego

Co trzeba zrobić, aby wnioskować o indywidualny tryb studiów? Jakie są możliwości wsparcia finansowego na UWr? Co należy wiedzieć o sesji egzaminacyjnej? Gdzie zgłosić problem? Co przysługuje osobom z niepełnosprawnością? Tych i wielu innych istotnych kwestii dowiedz się z poradnika przygotowanego przez studentów!

Jeżeli jesteś osobą z niepełnosprawnością, przysługują Ci:

- szczególne warunki uczestnictwa w zajęciach i ich zaliczania,
- używanie na zajęciach środków wspomagających proces uczenia się,
 - indywidualne dostosowanie studiów,
 - wsparcie niematerialne. np.
 - * asystent dydaktyczny,
 - * transport na terenie miasta Wrocław,
 - * indywidualny lektorat z języka obcego,
 - * adaptacja materiałów dydaktycznych,
 - * kurs orientacji przestrzennej,
 - * konsultacje w poradni psychologicznej,
 - * wypożyczenie sprzętu typu urządzenia medyczne.

Twoje zdanie ma znaczenie!

- po każdym semestrze studiów możesz wyrazić swoją opinię na temat realizowanego przedmiotu i osoby, która go prowadzi,
- masz prawo do zgłaszania skarg i postulatów na decyzje organów uczelni, według trybu określonego dla danego aktu,
- masz możliwość zgłaszania uwag do programów studiów, a będąc w organach kolegialnych możesz uczestniczyć w ich modyfikacji.

Przerwa w nauce?

- jeżeli nie uda Ci się zaliczyć jakiegoś przedmiotu w danym semestrze, możesz powtórzyć go w przyszłym roku akademickim (jeżeli nie przekroczysz dozwolonego niedoboru punktów ECTS), co jest to odpłatne,
 - student może ubiegać się o urlop:
 - zdrowotny,
 - okolicznościowy,
 - rodzicielski,
 - naukowy,
 - sportowy.

Za zgodą dziekana możesz uczęszczać na część przedmiotów i je zaliczać.

- przysługuje Ci możliwość zmiany: kierunku i specjalności studiów, formy studiowania oraz uczelni (istotne punkty ECTS i sylabusy przedmiotów)
- studentowi Uniwersytetu Wrocławskiego, który po zaliczeniu pierwszego roku studiów został skreślony z listy studentów, dziekan może wyrazić zgodę na wznowienie studiów. Wniosek o wznowienie można złożyć w terminie do 5 lat od daty uprawomocnienia się pierwszej decyzji o skreśleniu z listy studentów.

Prawa studenta Uniwersytetu Wrocławskiego - gdzie zgłosić problem?

W ramach obowiązujących regulacji prawnych na Uniwersytecie Wrocławskim zapewniona jest pełna autonomiczność Samorządu Studentów oraz Samorządu Doktorantów, organizacji Studenckich i Doktoranckich, istnieją kompleksowe procedury, pełnomocnicy oraz ciała kolegialne, które służą rozwiązywaniu sporów. W tym zakresie wsparcia i fachowych rad mogą udzielić Rzecznik Praw Studenta, Rzecznik ds. Równego Traktowania i Przeciwdziałania Dyskryminacji, Komisja ds. Równego Traktowania, Pełnomocnik Rektora ds. Bezpieczeństwa, Sieć Wydziałowych Pełnomocników/Pełnomocniczek ds. Równego Traktowania i Przeciwdziałania Dyskryminacji oraz Bezpieczeństwa, czy też Pełnomocników ds. Przeciwdziałania Mobbingowi oraz Przeciwdziałania Skutkom Mobbingu.

Student w sytuacji zaistnienia konfliktu: z innym studentem, z pracownikiem badawczo-dydaktycznym (dydaktycznym), pracownikiem prowadzącym obsługę administracyjną procesu kształcenia, jak również w przypadku spotkania się z przejawami dyskryminacji, przemocy i innych sytuacji konfliktowych, osobiście lub za pośrednictwem Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego **powinien poinformować opiekuna roku**. Opiekun roku podejmuje próbę rozwiązania sytuacji konfliktowej. W przypadku, gdy jest to niewystarczające, opiekun roku powiadamia o zaistniałej sytuacji prodziekana ds. studenckich. Prodziekan podejmuje działania mające na celu rozwiązanie konfliktu.

Student w sytuacji zaistnienia konfliktu z opiekunem roku **powinien poinformować prodziekana ds. studenckich**. Prodziekan podejmuje działania mające na celu rozwiązanie konfliktu.

Student w przypadku podejrzenia wystąpienia zachowania dyskryminacyjnego **może zgłosić się bezpośrednio do rzecznika ds. równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji** w Uniwersytecie Wrocławskim.

Na wydziałach Uniwersytetu Wrocławskiego oraz w jednostkach pozawydziałowych powołano **pełnomocniczki i pełnomocników wydziałowych**. Posiadają oni te same uprawnienia w ramach swoich jednostek lub wydziałów, co rzecznik ds. równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji.

Studenci mają **możliwość skorzystania z bezpłatnych konsultacji psychologicznych**. Wsparcie jest realizowane w formie indywidualnych konsultacji, na które obowiązuje rejestracja. Aby się zarejestrować, wyślij mail z domeny @uwr.edu.pl na adres: poradnia.psychologiczna@uwr.edu.pl.

Pracownia Konsultacji i Poradnictwa Psychologicznego oferuje **bezpłatne konsultacje psychologiczne**. Konsultacja psychologiczna to krótkoterminowa forma pomocy psychologicznej (maksymalnie 3 spotkania) dla wszystkich tych, którzy znaleźli się w trudnym momencie życia. Celem konsultacji psychologicznej jest ustalenie problemu oraz optymalnego sposobu jego rozwiązania.

Pracownik badawczo-dydaktyczny (dydaktyczny) w sytuacji zaistnienia konfliktu z innym pracownikiem, studentem, jak również w przypadku spotkania się z przejawami dyskryminacji, przemocy i innych sytuacji konfliktowych, **powinien poinformować bezpośredniego przełożonego** – Kierownika zakładu/katedry. Kierownik podejmuje działania mające na celu rozwiązanie problemu. W przypadku konfliktu z bezpośrednim przełożonym działania mające na celu rozwiązanie problemu podejmuje dziekan.

Pracownik administracyjny w sytuacji zaistnienia konfliktu z innym pracownikiem, studentem, jak również w przypadku spotkania się z przejawami dyskryminacji, przemocy i innych sytuacji konfliktowych, **powinien poinformować bezpośredniego przełożonego**, który podejmuje działania mające na celu rozwiązanie problemu. W przypadku konfliktu z bezpośrednim przełożonym działania mające na celu rozwiązanie problemu podejmuje dziekan.

Prawa studenta Uniwersytetu Wrocławskiego - gdzie zgłosić problem?

Jeżeli potrzebujesz pomocy prawnej, możesz uzyskać pomoc od różnych instytucji i organizacji udzielających wsparcia prawnego.

Na Uniwersytecie Wrocławskim działa
Uniwersytecka Poradnia Prawna,
w ramach której studenci pod opieką nauczycieli akademickich
WPAE udzielają nieodpłatnej pomocy prawnej
wszystkim potrzebującym

Pomocy studentom UWr udziela także
Rzecznik Praw Studenta UWr
działający przy Samorządzie Studenckim.
Rzecznik Praw Studenta w sytuacjach konfliktowych i kryzysowych reprezentuje studentów oraz występuje w roli mediatora. Dzięki posiadanej wiedzy rzecznik doradza w zakresie przyznawania pomocy materialnej na Uniwersytecie Wrocławskim, a także edukuje ich z zakresu praw i obowiązków studenta

Pomocy prawnej, nie tylko osobom związanym z Uniwersytetem Wrocławskim, od 1 stycznia 2020 roku udziela także sieć **nieodpłatnych punktów pomocy prawnej**.

Akty prawne:

- ⇒ Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce
- ⇒ Uchwała nr 68/2024 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie regulaminu studiów na Uniwersytecie Wrocławskim
- ⇒ Zarządzenie nr 106/2020 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 18 sierpnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia procedury przeciwdziałania dyskryminacji w Uniwersytecie Wrocławskim, określenia zasad działania Komisji ds. równego traktowania w Uniwersytecie Wrocławskim oraz Rzecznika ds. równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji w Uniwersytecie Wrocławskim
- ⇒ Załącznik do zarządzenia nr 157/2019 z dnia 30 grudnia 2019 r. Regulamin Samorządu Studentów Uniwersytetu Wrocławskiego.

Mediacje akademickie na rzecz środowiska studenckiego Uniwersytetu Wrocławskiego

Popularyzacja mediacji wśród studentów, w tym zwiększenie świadomości prawnej na temat mediacji oraz jej zalet jako sposobu rozwiązywania konfliktu – to główny cel projektu „Mediacje akademickie na rzecz środowiska studenckiego Uniwersytetu Wrocławskiego”. Jego zadaniem jest również umożliwienie studentom wyrażenia oczekiwań w zakresie podejmowania przez uczelnię działań promediacyjnych. W ramach projektu odbywają się m.in.: badania na temat konfliktów w środowisku akademickim, warsztaty dla studentów zakończone opracowaniem Manifestu ADR, konferencja „Mediacje akademickie i inne alternatywy rozwiązywania konfliktów dla studentów”, seminarium „ADR Study Space” naukowców i dydaktyków w celu wypracowania rekomendacji dotyczących dydaktyki akademickiej w obszarze rozwiązywania konfliktów, wystawa „Mediacje i prawa studenta Uniwersytetu Wrocławskiego”, dyżury mediatorów Stowarzyszenia Dolnośląska Izba Mediacji.

Konferencja „Mediacje akademickie i inne alternatywy rozwiązywania konfliktów dla studentów”

Warsztaty dla studentów

Wystawa „Mediacje i prawa studenta Uniwersytetu Wrocławskiego”

O projekcie

Zadanie publiczne współfinansowane jest ze środków otrzymanych w 2024 r.
od Ministra Nauki w ramach konkursu

"Organizowanie i animowanie działań na rzecz środowiska akademickiego".

Całkowita wartość zadania: 100 400,00 zł

Wysokość dofinansowania: 92 300,00 zł

Cel zadania:

zwiększenie świadomości prawnej studentów Uniwersytetu Wrocławskiego w zakresie możliwości rozwiązywania konfliktów ujawniających się w środowisku akademickim poprzez popularyzację instytucji mediacji do końca 2024 r.

Działania podejmowane w projekcie pozwolą:

- pogłębić wiedzę na temat kompetencji studentów do rozwiązywania konfliktów,
- zidentyfikować dobre praktyki w zakresie mediacji akademickich i innych alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów,
- określić potrzeby studentów w zakresie wsparcia w rozwiązywaniu konfliktów - Manifest ADR,
- wzmocnić świadomość w zakresie alternatywnego rozwiązywania konfliktów i praw studenckich (konferencja, wystawa dobrych praktyk, kampania społeczna).

Broszura powstała we współpracy z Samorządem Studentów Uniwersytetu Wrocławskiego i przy wsparciu merytorycznym dr Katarzyny Kobielskiej oraz dr Iwony Macek z Instytutu Politologii UW.

Więcej na: <https://mediacje.teo-wroclaw.pl/>

